

тема:

Ключові питання засідання Ради адвокатів України

с. 3

Відбулося засідання Ради старійшин при НААУ

с. 3

Проведено нараду з головами Рад адвокатів та КДКА регіонів

с. 4

Нова система підвищення кваліфікації вирішує проблему «Гонитви за балами»

с. 7

АДВОКАТ КАЗИМИР (КЛИМЕНТІЙ) ШЕПТИЦЬКИЙ — ГРАФ, АРХИМАНДРИТ, ПРАВЕДНИК СВІТУ

Ірина Василик, Проректор Вищої школи адвокатури, керівник Центру досліджень адвокатури і права при НААУ, к. і. н., доцент

150 років виповнюється від дня народження адвоката, депутата Віденського парламенту і Галицького крайового сейму, церковного діяча, архимандрита монахів Студійського Уставу, Праведника світу, Священномученика Казимира, у чернецтві — Климентія, Шептицького.

Верховною Радою України ухвалено рішення про вшанування цієї видатної постаті на державному рівні. Знайомимо й адвокатську спільноту із життям, діяльністю і заслугами побратима, цієї насправді непересічної особистості ХХ століття в історії України.

Блаженний Священномученик Климентій (Казимир Шептицький) народився 17 листопада 1869 року у селі Прилбичі в родині Яна та Софії Шептицьких. Початкову освіту здобув у родинному маєтку в Прилбичах. Був шостою дитиною у сім'ї. Навчався в Ягеллонському університеті, в університетах Мюнхена, Відня, Парижа. Одночасно закінчив Інститут лісівництва. У 1892 році здобув ступінь доктора цивільного та канонічного права у Ягеллонському університеті в Кракові. Батько — граф Іван (Ян) Кантії Регілій Шептицький — аристократ з українського шляхетського роду Шептицьких, громадсько-політичний діяч, посол Галицького сейму з I-ї курії великої земельної власності. Мати — Софія Фредро Шептицька — народилася у сім'ї відомого польського письменника графа Олександра Фредро, також письменника.

У сім'ї виховувалося 5 синів. Старший брат Казимира був митрополитом, предстоятелем Української греко-католицької церкви Андрей Шептицький; брати Олександр і брат Леон займалися своїм господарством (Леон у 1939 році під час першого російсько-більшовицького вторгнення був разом з дружиною страчений більшовиками у Прилбичах); брат Станіслав — офіцер Генерального штабу і військовий аташе Австро-Угорської імперії в Римі перед Першою світовою війною, згодом — генерал польської армії.

Діти початкову освіту здобували вдома. У родині було прийнято один день розмовляти англійською,

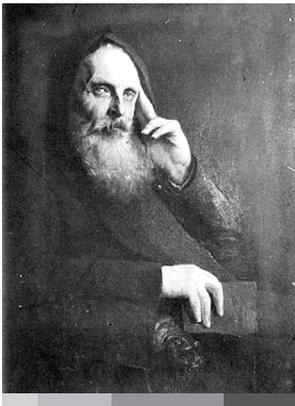
інший — італійською, французькою, німецькою мовами. Вагомий вплив на виховання дітей мала мати Софія, будучи дуже віруючою особою, прищепила любов до культури, мистецтва, музики, писала до синів листи польською і французькою мовами. У старшому віці свої листи до неї митрополит Андрей завжди розпочинав зі слів: «Моя кохана / або найдорожча Мамо...». Загалом листи матері до сина і навпаки за стилем — це цілі художні оповідання. Сам митрополит володів десятьма мовами. З мешканцями у родинному селі Прилбичі брати розмовляли українською, а дружина Леона — Ядвіга — була етнографом і збирала народні традиції Яворівщини: пісні, зразки вишиванок тощо.

На здобутті Романом (Андреєм) і Казимиром (Климентієм) Шептицькими саме юридичної освіти, як найпрестижнішої, наполіг батько. Сини здобули юридичну освіту у Ягеллонському університеті, і якщо Роман майже одразу пішов у чернече життя, то Казимир активно займався адвокатською та політичною діяльністю, мав славу успішного адвоката.

У 1900 році Казимир Шептицький став депутатом австрійського парламенту (каденція тривала у 1900 —

**Казимир
Шептицький
(Климентій)**

**Климентій
у Прилбичах**

1907 рр.). Через вибори його брат Андрей Шептицький навіть переніс свою інтронізацію. Графа Казимира Шептицького називали найбільшим лобістом інтересів Галичини, зокрема українців, в Австро-Угорській імперії; він був співавтором «Загального австрійського закону про ліси».

Політичні погляди Казимира Шептицького вирізнялась прогресивністю.

Він вперше на той час порушив питання соціального страхування, намагався вирішити проблему пенсійного забезпечення для тих, хто працював у приватних закладах чи займався власним бізнесом. Після розпуску парламенту у 1907 році припинив політичну діяльність.

Відійшовши від політики, займався адміністративною роботою, розпочав вести господарство у маєтку Шептицьких у Дев'ятниках, де для селян греко-католиків побудував парафіяльну церкву. У 1909 — 1911 рр. очолював Галицьке лісове товариство, писав роботи з питань сільського господарства.

У 1911 році, у 42-річному віці, Казимир Шептицький переїхав до Німеччини й оселився в бенедиктинському монастирі. Там Казимир розпочав готуватися до чернечого життя.

Через рік у греко-католицькому монастирі Студійського Уставу Казимир Шептицький дав чернечі обіти й отримав церковне ім'я Климентій. До Львова повернувся восени 1917-го, оселився в келії при соборі святого Юра. Будучи монахом, Климентій вів дуже аскетичний спосіб життя — навіть не спав у ліжку, а сидів обпершись.

У 1918 році став настоятелем Унівського монастиря, а з 1926-го — ігуменом студитів Свято-Успенської Унівської лаври. В Уневі отець Климентій започатковував дитячий сиротинець. Під час німецької окупації там переховували дітей євреїв.

За різними даними, брати Андрей і Климентій Шептицькі врятували від кількох сотень до кількох тисяч євреїв — їх переховували в монастирях та церквах, а потім переправляли за кордон. Таким чином вдалося

вижити й главі МЗС Польщі у 2005 році Адаму Данієлю Ротфельду. За порятунок єврейських дітей у часи Голокосту 1996 року Климентія Шептицького в Ізраїлі визнали Праведником світу.

У 1936—1937 рр., спільно з братом, митрополитом Андрієм Шептицьким, склав статут для монахів Студійського Уставу, відомий під назвою «Типікон», який апробував папа Пій XII. Відіграв велику роль у створенні та формуванні чернецтва греко-католицької церкви.

У 1939 році Климентій таємно іменований митрополитом Андреем Шептицьким екзархом Росії та Сибіру.

Після смерті митрополита Андрея Шептицького неофіційним керівником УГКЦ у Львові був Климентій. У той час греко-католицьких єпископів заарештовували радянські спецслужби. Восени 1944-го у сані архімандрита монахів Студійського Уставу Климентій очолив делегацію, яка їздила до Москви на переговори щодо майбутнього статусу УГКЦ у СРСР. Відповіді тоді так і не отримали, та вже незабаром УГКЦ була ліквідована. Частина священників об'єдналася з Російською православною церквою, решта переховувалися у підпіллі.

Климентій Шептицький писав до Ватикану звіт про утиски церкви. Лист було перехоплено, що стало підставою для арешту.

5 червня 1947 року Климентій був затриманий у келії під час молитви. У процесі 7-місячного слідства перебував у Київській внутрішній в'язниці МВС, де зазнав найважчих знущань, що підірвали здоров'я. Засуджений до 25 років ув'язнення та 8 років вправно-трудова таборів за «зраду Батьківщини».

Термін 78-річний єпископ відбував у Владимирському централі. Через постійні хвороби більшу частину ув'язнення відбув у лазареті. Помер 1 травня 1951 року. Похований під стінами Владимирського централу, могила й досі не віднайдено.

Отець Климентій Шептицький визнаний як Священномученик і беатифікований Папою Римським Іваном Павлом II 27 червня 2001 року у Львові під час офіційного візиту Святейшого Отця до України.

**Священномученик
Климентій. Ікона**